

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

14. Vicarius generalis Episcopi qualiter differat à Suffraganeo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Secundum quos auctores ille non est propriè appellandus Vicarius, qui non gerit vices Episcopi in eodem loco ac tribunali, quo ipse Ordinarius, sed est delegatus. Adeoque licet tales Officiales foranei gerant vices Episcopi in eà parte Diœcesis, seu in illis actibus, in quibus fuerunt constituti, quia tamen gerunt illas vices non nisi delegati, non erunt propriè Vicarii. Ampliatque hoc ipsum Sbroz. n. 6. ut adhuc verè & propriè Vicarii non sint, etsi Episcopus seu ejus Vicarius generalis diceret: facio vos Vicarios in illa parte Diœcesis. Dicendos nihilominus illos largo modo Vicarios Episcopi, cum gerant largo quodam modo vices Episcopi, ait Sbroz. n. 10. quin & (intellige similiter largo modo) dicendos esse Vicarios generales secundum generalitatem causarum vel actuum illis commissorum, ait num. 11. de cetero esse illos & dici non nisi delegatos ad universitatem causarum (qualis dicitur omnis, cui omnes causæ alicujus territorij committuntur. Sbroz. l. 1. q. 22. num. 1. secundum Gl. in l. 4. ff. quis & à quo. Felin. in c. causam matrimonii num. 7. de off. delegat.) vel delegatos ad certum genus causarum [qualis dicitur ille, qui est constitutus ad omnes causas certæ speciei, puta fideicommissi, feudi, vel versantes inter Titium & Cajum. Sbroz. l. c. n. 3.] ait item Sbroz. l. c. à num. 7. Item C. de Luca ad Trident. D. 4. num. 5. ubi: qui pro aliis Diœcesis partibus deputantur, foranei vel speciales delegati dicuntur, quamvis generalis titulus seu nuncupatio, etiam cum aliqua delegatione universitatis causarum ei tribuatur; quoniam erit quidem Vicarius foraneus, sed cum aliqua majore prerogativa & jurisdictione, quam regulariter hujusmodi Vicarius competat.

Quæstio 12. In quo talis Vicarius foraneus differat à Vicario Generali?

Respondeo: Differentiæ inter utrumque, ut fere jam insinuatam, sunt sequentes: Prima, quod Vicarius generalis seu principalis Episcopi sit Ordinarius. Sbroz. l. 1. q. 23. num. 5. citans c. 2. de appellat. in 6. gloss. in c. 1. ordinariam de off. vicar. in 6. & ibid. Host. num. 2. Archid. in c. 2. de consuetud. in 6. Abb. in c. decernimus. num. 12. de judic. Covar. l. 3. var. resol. c. 20. n. 4. & alios plures: ordinariamque habeat jurisdictionem. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 15. in fine. Castrop. tr. 13. d. 2. p. 30. n. 1. censeatur item una eademque persona cum Episcopo, faciat idem cum eo auditorium & consistorium. Sbroz. loc. cit. num. 7. juxta c. Romana. de appellat. in 6. & c. 2. de consuetud. in 6. Idemque sit tribunal Vicarii generalis & Episcopi, & hinc à Vicario ad Episcopum non datur appellatio tanquam ab eodem ad seipsum. Engels. ad Tit. 28. de off. Vicar. num. 6. Sbroz. citans Rebuff. in pr. tit. de Vicar. Episc. num. 6. Bertachi. tr. de Episc. tit. de Vicar. Episcopi num. 17. & plures alios juxta cit. c. Romana. E contra Vicarius foraneus non est Ordinarius, sed delegatus. Sbroz. loc. cit. n. 6. & solum jurisdictionem commissam seu delegatam habet. Azor. Castrop. & c. habet separatam tribunal, & ideo ab eo ad Episcopum (aut ad ejus Vicarium generale, ut expresse Sbroz. cit. q. 23. n. 9.) appellatur. Sbroz. ibid. n. 8. citatis pluribus. Azor loc. cit. Engels cit. n. 6. qui etiam addit, sic usu quoque receptum, ut ab Archidiaconi ad Episcopum appelletur, & hinc eos rectè Vicarii foraneis annumerari. Item n. 7. tradit, in quibus casibus appelletur à Vicario generali ad Episcopum, quem vide. Unde jam etiam ex hoc capite differt Vicarius generalis à Judice delegato ad universitatem causarum, utpote qui di-

versum tribunal habuit, à quo ad Episcopum datur appellatio. Azor loc. cit. q. 12.

2. Secunda, quod Vicarius generalis sit in dignitate, & hinc habilis, ut sit delegatus & executor causarum Papalium. Engels loc. cit. n. 5. Azor cit. q. 15. Secus est de Vicario foraneo, cum dignitas sit administratio cum jurisdictione & præcedentia, qualis singularis præcedentia non competit Vicario foraneo, adeo, ut nequidem Præpositos ecclesiarum collegiarum præcedat, nisi forte de consuetudine pro dignitate habeatur. Engels cit. num. 5.

Quæstio 13. In quo Vicarius generalis differat à delegato ad universitatem causarum?

Respondeo: Differt in eo, quod Vicarius censeatur idem Tribunal cum Episcopo, quod non convenit delegato, utpote à quo datur appellatio ad Episcopum. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. n. 12.

Quæstio 14. Vicarius generalis Episcopi qualiter differat à Suffraganeo?

Respondeo, Suffraganei alii sunt & dicuntur Rhodiædum tales, qui in Episcopali ordine constituti, & actu carentes propriâ Diœcesi assumuntur ab Episcopo diœcesano tanquam Coadjutores & Vicarii ad exercenda in ejus Diœcesi pontificalia. Barbol. Juris Eccles. l. 1. c. 15. n. 7. & ab his differre Vicarium generalem, vel ex hoc ipso patet, quod hi eo ipso jurisdictionem non ordinariam neque delegatam ullam habeant, sed solum exercendi ibidem Pontificalia, quæ potestas non est jurisdictionis. Laym. in c. quoniam. de off. judic. ordinari. num. 2.

2. Dantur & alii Suffraganei viciniùs accedentes ad rationem Vicariorum generalium; dum etsi in una civitate aut Diœcesi regulariter plures esse nequeant Episcopi, ne una sponsa duos viros, unum corpus duo capita habeat C. de Luca ad Trident. d. 14. n. 22. nil tamen obstat, quò minus dum in una Diœcesi (idem est de amplis quibusdam civitatibus) vigent diversi ritus v. g. latinus & græcus, duo sint Episcopi, unus pro ritu latino, alter pro græco, ita ut duæ illæ personæ materiales pro meliøre administratione Ecclesiæ habeant utrumque ritum efforment unam personam formalem seu intellectualem, sicut plures Ecclesiæ materiales faciativo quodam jure concurrere possunt ad efformandam unicum Cathedralè sine unitatis præjudicio: vel ut unus revera sit Episcopus & Ecclesiæ sponsus, ille scilicet ritus latini, alter verò adjutoris ac Vicarii potius partes gerat, sicut multi qualificati Præfules in Germania retinent pro Vicariis personas in Episcopali ordine constitutas, præsertim Episcopos naturales. C. de Luca cit. n. 22. & 23. sic enim disponitur in Concilio Lateranensi sub Innoc. III. & de hoc est cit. c. quoniam. de off. jud. ordinari. ut ob dictam causam, populorum nimirum diversarum linguarum ac rituum in eadem civitate aut Diœcesi degentium catholicum Præfulem tanquam Vicarium sibi subiectum constituere possit. Atque talis Suffraganeus seu Vicarius Episcopus secundum Gloss. communiter receptam, V. Vicarium. habet jurisdictionem in Canone ordinariam ac perpetuam Episcopo subordinatam, quemadmodum habent Archidiaconi. In quo jam plurimum differt à Vicario generali, utpote qui jurisdictionem eandem cum Episcopo habet. Laym. loc. cit. ubi

ubi etiam addit: ad Sedem Apostolicam pertinebit examinare, num ob aliam similem necessitatis causam opus sit Episcopo perpetuum Vicarium ac Coepiscopum in jurisdictione exercenda subordinatum adjungere; cum id a jure communi exorbitans, & non nisi dispensative permitti possit, ut notat Gl. in cit. c. quoniam. v. necessitas.

Questio 15. Qualiter Vicarius generalis differat à Coadjutore Episcopi?

Respondeo: Cum Coadjutor dicatur proprie is, qui Episcopo infirmo, vel senio confecto, aut iniuquo Administratori adjungitur, ut in officio & administratione coadjuvet. Barbof. *Juris Eccl. l. 1. c. 15. n. 6.* juxta c. 1. de Cler. agror. in decretal. & in 6. & c. grandi. de suppl. negl. vralator. in 6. patet, differre ab illo Vicarium generalem in plurimis.

Questio 16. Qualiter Vicarius generalis Episcopi differat ab Archidiacono?

1. Respondeo: Tametsi Archidiaconus quoque de jure communi in quibusdam conveniat, Barbof. *loc. cit. n. 50.* differat tamen ab eo Vicarius generalis in tribus potissimum. Primò, quod ab Archidiacono ad Episcopum appelletur, Barbof. *loc. cit.* juxta c. Romana. de appellat. Sicut & à sententia Vicarii foranei & alterius inferioris. A Vicario generali verò non nisi ad Episcopum superiorem. Laym. in c. ut Archidiaconus. de off. Archid. nisi forte consuetudo habeat aliud, ut ait Barbof. *loc. cit.* Verùm hæc differentia fundatur in ea, quòd Vicarius non solum ordinariam, sed eandem cum Episcopo jurisdictionem, seu idem tribunal habeat; secus ac contingit in Archidiacono, qui etsi habeat ordinariam, non tamen eandem jurisdictionem cum Episcopo.

2. Secundò, quod officium Archidiaconi non expiret per mortem Episcopi; secus sit de officio Vicarii, nisi, ut addit Barbof. esset constitutus cum consensu Capituli. Hæc quoque differentia fundatur in alia, nempe, quod Archidiaconus non ab homine, sed à jure constitutus sit; & jurisdictionem suam habeat, dum ipso jure est Vicarius Episcopi; cum officium vicariatus ejus dignitati annexum sit, ideoque ei auferri non potest, & sic sit Vicarius natus, intitulus perpetuus. Vicarius verò sit Vicarius factus (nempe ab Episcopo juxta auctoritatem & institutionem Canonum) non intitulus, ac temporalis, & pro libitu amovibilis. Laym. *loc. cit.* ubi etiam ex Hostiens. qualiter jurisdictione ordinaria Archidiaconi proveniat directè à lege, indirectè ab homine v. g. ab Episcopo constituente Archidiaconum. Jurisdictione verò ordinaria Vicarii generalis directè ab homine, nempe Episcopo create Vicarium, indirectè à lege dante auctoritate instituendi Vicarium. De quo plura infra, ubi de Archidiacono.

3. Tertio, quod Archidiaconus post Vicarium cum cæteris dignitatibus & Canonicis sedet; Vicarius verò generalis omnibus post Episcopum præferatur. Barbof. verum, ut vides, differentia hæc extrinseca est.

Questio 17. Qualiter Vicarius generalis differat ab Officiali?

1. Respondeo primò: Vicarius generalis & Officialis (intellige principalis) idem significant, & in effectu nulla inter eos nisi in nomine ver-

satur differentia. Barbof. *loc. cit. n. 12.* citans Rimin. in rubric. de off. Vicar. num. 113. Covar. l. 3. var. c. 20. n. 46. Mandos. in reg. 14. cancell. q. 6. n. 16. Menoch. *conf. 51. num. 38.* Item Pirh. *ad tit. de off. Vicar. n. 26.* Pignat. *to. 6. consult. 6. n. 7.* Laym. in c. Romana. de off. Vic. in 6. n. 3. citans Sylv. v. Vic. Sanch. de matrim. l. 3. dz. 9. n. 11. Sbroz. de off. Vicar. l. 4. q. 7. uti id colligitur ex Trident. *sess. 24. c. 16.* Dixi ab Officiali principali; nam quandoque duo sunt in Diocesi Officiales, unus principalis, qui generatim vices Episcopi gerit, saltem in spiritualibus, alter verò Officialis minus principalis & priori subordinatus, vel qui Consistorio Episcopi præest in certis tantum causis, v. g. in matrimonialibus, decimalibus, &c. Pirh. *cit. num. 7.* Et patet, hunc Officialem minus principalem, etsi simpliciter quoque dicatur Officialis, non esse eundem cum Vicario generali; quia ei subordinatus est, ejusque jurisdictione delegata. Et de hoc Officiali minus principali loqui videntur auctores apud Sbroz. l. 1. q. 7. n. 1. & seq. cententes esse differentiam inter Officialem & Vicarium, & adducentes pro hoc varios textus, quos lege ibidem.

2. Respondeo Secundò. Tametsi igitur Officialis principalis Episcopi & Vicarius generalis idem sint, ex usu tamen & consuetudine tam Datarie quam Cancellarie Apostolicæ literæ Sedis Apostolicæ (quæ semper committuntur Vicariis Episcoporum, sive beneficiales sint, sive dispensationum matrimonialium, sive continentibus mandatum aliquod aliud ad gratiam. Rosa. *loc. paulò post citand.*) si ad regiones ultra montanas (puta ad Hispaniam, Galliam, Germaniam, Angliam, Poloniam, Africam, &c.) dirigantur, semper inscribuntur Officiali, sive adhibetur terminus Officialis v. g. dilecto filio venerabilis Fratris nostri Episcopi Monasteriensis Officiali; vel simpliciter: Dilecto filio Officiali Monasteriensis. Literæ verò destinatæ ad regiones Cismontanas v. g. (ut expressè Barbof. & Sbroz. loco paulò post citand.) ad Italiam, Ungariam, Dalmatiam, Albaniam, Sclavoniam, Cyprum, Cretam & partes Orientales, item Siciliam, Corficam, Sardiniam, &c. destinantur, inscribuntur Vicario generali. v. g. Dilecto filio Vicario venerabilis Fratris nostri Episcopi Bononiensis in spiritualibus Generali, &c. Barbof. Pirh. *locis cit.* Laym. in c. statutum. de rescrip. in 6. n. 2. Rosa de Executorib. liter. Apost. p. 1. c. 3. n. 22. Sbroz. l. 1. q. 2. n. 10. citans Gemin. in c. fin. de off. Vic. in 6. n. 5. Mandos. ad reg. 14. cancell. q. 6. n. 8. ex quo eodem Mandosio subjungit Sbroz. quod ista sit forma inscribendi literas, quæ prætermittit literæ seu Bullæ non careant suspitione falsitatis, uti pro hoc citat Cuchum institut. *Juris can. de Vicar. tit. 8. num. 5. l. 2.* Alphons. Carmon. *tr. de incompat. benef. p. 1. c. 15. n. 1.* Sic itaque apud nos termino Officialis intelligitur Officialis principalis, cui videlicet jurisdictione Episcopalis generatim tam quo ad causas, quam quo ad loca Diocesis commissa est, qui apud nos, ut dictum, Vicarius in spiritualibus generalis appellari solet. Laym. *loc. cit.* Quod si verò in Diocesi aliqua duo sunt Officiales æque principales, seu duo Vicarii generales concurrentes in ordinaria Episcopali sibi commissa jurisdictione, commiffiones Apostolicæ inscriptæ Officiali utrique ex illis delegari possunt. Laym. *ibidem* juxta Gl. marginal. *recept. v. principalis in Clem. 2. de rescrip.* Si verò plures sint Officiales Episcopi sive Vicarii, unus in temporalibus, alter in spiritualibus, vel unus in certa parte Diocesis, aut quò ad certas causas; aliter generatim, tunc is solus tanquam principalis li-